

REGIONALNA STUDENTSKA KONFERENCIJA: „LJUDSKA PRIRODA U DRUŠTVENO- HUMANISTIČKIM NAUKAMA DANAS”

HRVOJE PERICA
Filozofski fakultet,
Sveučilište u Zagrebu
hrvojeperica@gmail.com

Od 20. do 21. prosinca 2019. godine na Filozofskom fakultetu Banja Luka održana je Regionalna konferencija „Ljudska priroda u društveno-humanističkim naukama danas”. Konferenciju su organizirali Organizacijski odbor sastavljen od studenata i suradnika Filozofskog fakulteta Banja Luka, Saveza studenata Filozofskog fakulteta, Instituta za društvene i humanističke nauke te Laboratorija za eksperimentalnu psihologiju. Organizacijski odbor činili su Nikola Bogičević, Srećko Kovačević, Aleksandar Vučković, Nikola Ožegović i Dejan Došlić, dok su Nikola Srđić, Danilo Zec, Stefan Josipović, Aljoša Ždrnja, Srđan Andrić, Miloš Sliješčević i Nebojša Tramošljanin pružili dodatnu pomoć pri organizaciji ovog projekta.

Na konferenciji je sudjelovalo sveukupno petnaest izlagača. Od petnaest izlagača, četvero ih je održalo izlaganje u trajanju od 45 minuta. Dva izlaganja bila su plenarna, a ostala su trajala deset minuta. Također, u sklopu konferencije predstavljen je Časopis za društvenu i humanističku Misao „Noema”, namijenjen svima u bliskoj vezi s društvenom i humanističkom djelatnošću.

U petak, 20. prosinca 2019. godine, konferenciju je otvorio dr. Srđan Dušanić – dekan Filozofskog fakulteta Banja Luka – govoreći o povijesti ove odgojno-obrazovne institucije. Potom su uslijedila plenarna i studentska izlaganja.

Prvo plenarno izlaganje od nazivom „Ekscentrična pozicionalnost čovjeka – Osvrt na filozofiju Helmuta Plesnera” održao je doc. dr. Saša Laketa fokusirajući se na epistemološke motive koji su usmjerili Plesnerovu filozofiju k prihvaćanju i formiranju fenomena života kao centralnoga filozofskog pojma.

Zatim je Hrvoje Perica održao izlaganje na temu „Ljudsko umjetno i ljudsko prirodno”. Izlaganje je bilo orijentirano prema tumačenju ljudske prirode u analogiji s informatičkim znanostima te razlikama prirode između životinja, ljudi i robota. Od razlika je istaknut samo jezik, dok su fenomeni poput pogreške, iracionalnosti, svijesti, učenja i prosuđivanja ostali uvelike ne samo ljudski.

Potom je David Menčik održao izlaganje pod naslovom „Bioetičko razmatranje transhumanističkog razumevanja ljudske prirode u korelaciji sa prikazom mutantske prirode u delima naučne fantastike”. Izlaganje je bilo fokusirano na mutacije koje mogu dovesti do poboljšanja čovjekovih fizičkih sposobnosti te je bilo povezano s pitanjima koja postavlja bioetika. Osim pozitivnih strana, Menčik je ukazao i na bio-konzervativističke argumente za zabranu stvaranja „mutanata”.

Referirajući se na Baudrillardovu filozofiju, izlaganje je održao Sibir Bratina. U izlaganju je Bratina izložio različitosti Baudrillardove filozofije preko pojma hiperrealnosti. Simulaciju je opisao kao zavođenje, a simulakrum kao sedimentiranu simulaciju s kojom se upuštamo u čin samozavođenja, u čijoj je poziciji nemoguće razlikovati stvarnost i simulaciju.

Potom je uslijedilo izlaganje „Prolegomena za svaku buduću filozofsku antropologiju: Učesnici, mreže, sklopovi i modusi postojanja” Nikole Bogićevića. U svojem je izlaganju ispitivao nove optičke mogućnosti kada su u pitanju njezini glavni analitički elementi, učesnici i mreže. Bogićević je stavio fokus na jezik kao analitički fenomen, odnosno kao govor o modusima postojanja. S analizom jezika dolazi do zaključka o etološkoj korekciji modernističkog dizajniranja života.

Nakon Bogićevića, Petar Nurkić održao je izlaganje pod naslovom „Kognitivna etologija kao nova epistemologija”. U svome je izlaganju promatrao kategoriju znanja koja se povezuje sa ulogom koju čovjek ima u okolini kao biološki organizam. Cilj je bio pokazati da standardi znanja proizlaze iz zahtjeva koje priroda postavlja pred čovjeka te u kojoj mjeri interdisciplinarnost doprinosi projektu naturalizacije epistemologije tako što joj je posljedica formuliranje teorija kojima se može preciznije odgovoriti na pitanja u samoj epistemologiji.

Nakon toga, došlo je do izmjene u odnosu na planirani raspored. Umjesto A. Materića izlagao je Dorijan Dobrić s temom „Protiv moralnog signaliziranja”. Izlagač kreće s tvrdnjom autora Neila Levya za kojega je moralno signaliziranje centralna funkcija moralnoga diskursa.

Posljednje izlaganje prvoga dana održali su Dalibor Trajković i Nikola Petrović. U svome izlaganju „Vaspitni stilovi kao prediktori nacionalnog identiteta kod srednjoškolaca” predstavili su rezultate prethodno provedenog istraživanja u kojem su ispitivali postoje li kakve bitne uloge odgojnih stilova oca i majke te utječu li oni na formiranje nacionalnog identiteta srednjoškolaca.

Drugi dan konferencije, 21. prosinca, otvorio je doc. dr. Siniša Subotić drugim plenarnim izlaganjem „O slijepoj fotokopir mašini istorije i najboljoj verziji sebe”. Subotić je u izlaganju istaknuo da smatra da ljudi i svijet podliježu automatskim principima koji su nerijetko neovisni o našoj volji te koji se prenose iz generacije u generaciju. S tim u vidu, osvrnuo se i na fizičko kažnjavanje djece koje smatra neefikasnim, a koje je prisutno, kao ostatak, u „tradiciji”.

Nakon Subotića, Danijela Mali održala je izlaganje pod naslovom „Nietzsche i sestrinstvo: Ostati životinja ili postati Nadčovjek”. U svojem je izlaganju sestrinstvo postavila kao područje razvijanja sebe kako bi se što bolje utjecalo na dobro svih pojedinaca, dok je Nadčovjek, između ostalog, bio shvaćen kao osoba puna strasti koja teži tom pozivu. Cilj izlaganja bio je pokušaj interpretacije i implementacije Nietzscheove filozofije za ostvarenje osobnih potencijala.

Zatim je Vanja Subotić održala izlaganje „Od univerzalne gramatike do rekurzivnog uma: Koliko je Čomski uspješno objasnio ljudske lingvističke sposobnosti?”. Nakon kratkog uvoda u Chomskyjevu generativnu gramatiku, u izlaganju se govorilo i o istraživanjima Daniela Evereta koji je, proučavajući jezik plemena Piraha, pokazao manjkavosti univerzalne gramatike.

Nakon studentskih izlaganja, Aleksandar Vučković i Miroslav Galić predstavili su Časopis za društvenu i humanističku Misao „Noema”, namijenjen svima u bliskoj vezi s društvenom i humanističkom djelatnošću. Na predavljanju se moglo čuti nešto više o samoj povijesti časopisa – koji je pokrenut 1. svibnja 2016. godine – te o budućim planovima za naredne brojeve.

Završni ciklus predavanja otvorio je Srećko Kovačević svojim izlaganjem „Eksterno-interna analiza iskaznog argumenta i aporija” proto-stava. U izlaganju je istaknuo svoje mišljenje prema kojem Locke i Leibniz kreću sa svojim analizama iz istog proto-stava. Pozicija proto-stava vezana je za epistemološko pitanje o istini, a aporija proto-stava pokazuje aracionalno polazište racionalnosti.

Nakon Kovačevića, Andrija Jurić održao je izlaganje pod naslovom „Svest kao uslov mogućnosti određenja čovjeka”. Oslanjajući se na Schelerovu filozofiju, Jurić se pitao o čovjeku u suvremenom dobu. Prema njegovu mišljenju, čovjek više nije određivo biće, odnosno nema konačnu definiciju sebe, stoga bi filozofska antropologija trebala sagledati problem u cjelini te pokušati ponuditi odgovore na pitanje.

Aleksandar Materić svojim je izlaganjem „Jevanđeljska misao o čovjeku i savremeno doba” konferenciju priveo kraju. Oslanjajući se na evanđelja i zapisan Kristov

nauk, koji je osim fundamenta kršćanske tradicije također i jedan od ključnih etičkih spisa, istaknuo je da se u njemu zapravo ne nalazi niti jedna stavka koja nagovara ikoga i na kakvu radnju, nego samo opis biti Kristova učenja. Prateći korak s društvenom zbiljom i društvenim sferama, cilj je bio ponuditi odgovore ili barem naznake odgovora o razrješenju humanističkih problema. Potom je uslijedila velika završna rasprava i zatvaranje konferencije.